WORKSHOP: Orthopsychiatrie Catamaran

Ellen van Dal (klinisch psycholoog)
Colinda Mol (senior agoog)
Thom Persijn (Tact-trainer)
12-11-2026

Inhoud

Kennis over de ortho psychiatrie

- Fabel of feit?
- Informatie

- **Een dag in het leven**
- Daginvulling
- Specialistisch aanbod
- Day in de life van een jongere

- **TACT**
- Wat is TACt
- Doelgroep en (contra-)indicaties
- Inhoud van de interventie
- Workshop: Stap 2 "blijven of weggaan"

Vragen?

GGzE

Feit of fabel?

Doe je hand omhoog als je denkt dat een stelling waar is

Hou je hand omlaag als je denkt dat een stelling niet waar is

1. **Een gemiddeld behandeltraject bij de orthopsychiatrie duurt 2 jaar**
2. **Een jongere moet gemotiveerd zijn voor behandeling**
3. **Agressie is een contra-indicatie voor opname**
4. **Jongeren hebben nauwelijks vrijheid gedurende hun opname**
5. **Alle jongeren volgen vanuit de klinische afdeling een ambulant behandeltraject.**

GGzE

Kliniek Orthopsychiatrie

Wie:

- 14-18 jarigen met complexe psychiatrische, gedrags-, systeem- en of sociaal/maatschappelijke problemen
- Zorgen over de brede ontwikkeling en de toekomst
- Vaak een jeugdbeschermingsmaatregel
- 7-8 jongeren per groep

Systemische time out:

- 6 tot 12 weken
- MST-psy + GGzE traject

Doel:

- Verminderen van psychiatrische problematiek door specialistische behandeling in stevige samenwerking kliniek-verwijzer-poli-systeem
- Verbetering sociaal steunsysteem en beschermende factoren: ouders, school, dagbesteding en vrienden.
- Verminderen gedragsproblemen

Contra indicaties:

- Agressie of verslaving primair
- Geen motivatie
- Cognitieve beperkingen te groot

GGzE

Behandelvisie

Specialistische behandeling, daarnaast oefenen, leren en generaliseren binnen therapeutisch afdelingsklimaat en thuis:

- WKS: via gelijkwaardigheid en wederzijds respect naar zelfbepaling
- Verbindend gezag, geweldloos verzet
- Hechtingsperspectief (S-R-MM)
- Sociaal-emotionele ontwikkeling

GGzE

Multidisciplinair

- Verpleegkundigen/agogen
- Activiteitenbegeleiders
- Maatschappelijk werker
- Regiebehandelaren:
  - Klinisch psycholoog
  - GZ-psycholoog
  - Psychiater
- Orthopedagoog
- Systeemtherapeuten, (GZ-)psychologen en psychotherapeuten
- Educatie en trajectbegeleiders

Specialistisch behandelaanbod*

*wetenschappelijk onderzocht, evidence based en innovatief

- Specialistische diagnostiek
- Consultatie
- Psychotherapie (bv schematherapie)
- Cognitieve gedragstherapie
- Traumabehandeling (bv EMDR)
- Systeemtherapie + ouderbegeleiding
- Farmacotherapie

- Zelfmanagementtraining
- Brains4Use (middelengebruik/verslaving)
- Brain Blocks (autisme)
- COMET (zelfbeeld)
- Dutch Cell Dogs
- Cat United (PSV-GGzE)
- T-ACT (agressie en impulscontrole)

En nog veel meer....

GGzE

Behandeling in fases

Fase 1	• 6-8 weken: observatie en diagnostiek, structuur en daginvulling • Signaleringsplan • Suïcide of terugvalpreventieplan • Competentie-overzicht • Indicatiestelling behandeling en vervolgtraject
Fase 2 & 3	• Duur: 12 weken per behandelfase • Doel: behandeling van orthopsychiatrische problematiek (specifieke behandelmodules) • herstart/stimuleren sociaal-maatschappelijk functioneren (school/werk/vrienden/gezin)
Fase 4	• Afbouw en afronden behandeling • Consolidatie en bestendiging van resultaat op alle gebieden • Nazorg en uitstroom* regelen

GGzE

Hoe ziet een dag eruit?

- School (eigen school, samenwerking VSO Het Dok)
- Therapie-afspraken (sociotherapie en polikliniek)
- Stage (eventueel bij GGzE)
- Bijbaantje
- Vrijetijds- en dagbesteding (opties binnen GGzE en daarbuiten)
- Activiteitenprogramma

GGzE

Day in the life

Een van de jongere laat via een vlog zien hoe een dag in zijn leven binnen de GGzE eruit ziet:

Wat is TACt:
Hoe is TACt ontwikkelt en wat is de inzet binnen de Catamaran

- Leerstraf ontwikkelt met als doel agressief en antisociaal gedrag te verminderen en in de toekomst te verminderen het trainen van zelfcontrole, probleem oplossen en sociaal gedrag
- Behandelinterventie vs leerstraf
- TACt – regulier & TACt – Plus

Doelgroep en (contra-)indicaties

- Jongeren die met het jeugdstrafrecht en/of risicol gedrag vertonen op het gebied van agressieregulatie
- De jongere heeft problemen met boosheidscontrole, sociale vaardigheidstekorten en achterstand met betrekking tot moreel redeneren

Inhoud van de interventie

- Boosheidscontrole training
- Sociale vaardigheidstraining
- Moreel redeneren

Boosheidscontrole training

GGzE

Sociale vaardigheidstraining training

Denk stappen

Aangeven waar je mee zit

1. Bedenk waar je mee zit.
2. Bedenk wat je anders wilt.
3. Bedenk bij wie je dit kunt aangeven.
4. Bedenk wat een goed moment is.

Doe stappen

Aangeven waar je mee zit

1. Begin het gesprek positief.
2. Leg uit waarmee je zit.
3. Benoem wat je nodig hebt van de ander.
4. Vraag of dit mogelijk is voor de ander.
5. Sluit het gesprek positief af.

© PI Research TACt

Moreel Redeneren

Vier denkfouten

- Alleen aan jezelf denken (egoïsme)
- Uitgaan van het ergste
- Anderen de schuld geven
- Goed praten / minder erg maken / anders benoemen

Workshop: Blijven of weggaan

- Bedenk hoe jij een "time-out" neemt op het moment dat je voelt dat je boos begint te worden.

Een Time Out nemen

1. **Signaleer** dat je in oranje zit
2. Bedenk wat je kan **zeggen**
3. Zeg dat je **weg gaat**
4. Ga naar een **andere plek**

(waar je jezelf rustig kan maken)

Vragen?